

مقایسه متن صفحه ۴۳۷ کتاب «صدق و نبرد قدرت در ایران» با

متن صفحه اول کتاب محاکمات مهندس بازرگان و

متن تراکت سوگ مصدق بزرگ

(مربوط به پانویس شماره ۲۰ - بخش پنجم نوشته‌ی دکتر منصور بیات زاده درنقد اظهارات و ادعاهای آقای دکتر محمدعلی همایون کاتوزیان)

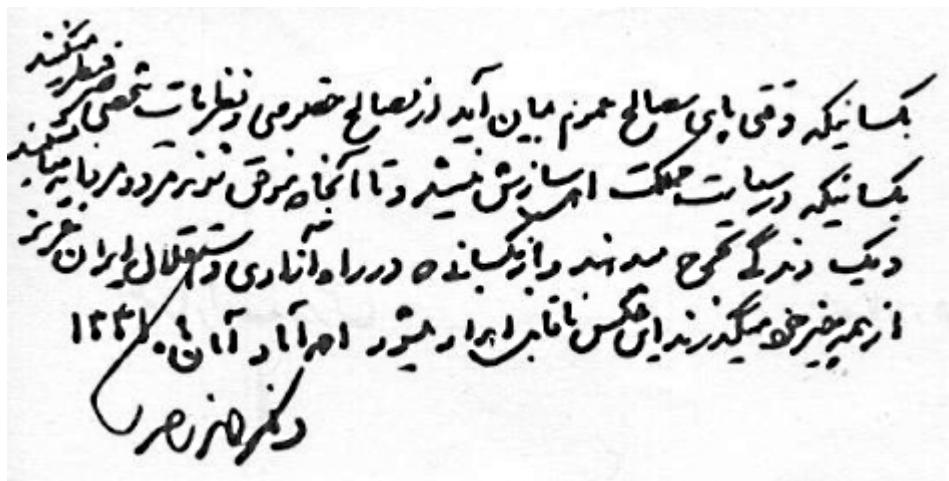
در صفحه ۴۳۷ کتاب «صدق و نبرد قدرت در ایران»، آقای دکتر کاتوزیان متنی را بعنوان نوشته ای از دکتر مصدق، نقل کرده است با این مضمون:

«تقدیم به همه کسانیکه وقتی پای مصالح عموم درمیان باشد اختلاف‌های شخصی و منافع خصوصی را کنار می‌گذارند، به همه کسانیکه در سیاست به سازش تن در نمی‌دهند و تا رسیدن به پیروزی از پای نمی‌نشینند و پایداری می‌کنند. به همه کسانی که حاضرند در راه آزادی و استقلال ایران همه چیز خود را فداکنند. احمدآباد آبان ماه ۱۳۴۱ امضاء دکتر محمد مصدق.»

و در صفحه ۴۵۷ همان کتاب در بخش پانویشهای فصل هفدهم مذکور شده است که:

« ۹ - این عکس و دستنویشه مصدق در کتاب مدافعت بازرگان به چاپ رسیده است.»؛

اما محتوی متنی که در زیر عکس مصدق در «کتاب مدافعت بازرگان به چاپ رسیده است»، و همچنین در تراکت کنفرانسیون که در رابطه با درگذشت دکتر مصدق انتشار پیدا کرده بود، با متن مورد استفاده دکتر کاتوزیان در صفحه ۴۳۷ کتاب «صدق و نبرد قدرت در ایران»، فرق دارد.

مطلوبی همچون «مرد و مردانه»، «ایران عزیز»، «از مصالح خصوصی و نظریات شخصی صرف‌نظرمی کنند»، «عکس ناقابل» ... که در متن دست نوشته دکتر مصدق وجود داشته‌اند، در متن مورد استفاده آقای دکتر کاتوزیان وجود ندارند!

برای مقایسه، عکس صفحه ۴۳۷ و عکس صفحه اول کتاب محاکمات مهندس بازرگان و عکس تراکت کنفراسیون محصلین و دانشجویان ایرانی در سوگ مصدق بزرگ را بترتیب کلیشه کرده ام، تا خوانندگان با چگونگی شیوه تاریخنگاری استاد دانشگاه آکسفورد - انگلیس تا حدودی آشنا شوند.

به نقل از کتاب مصدق و نبودقدرت در ایران - بقلم دکتر محمدعلی همایون کاتوزیان
تاریخ انتشار در سایت سازمان سوسیالیستهای ایران - سوسیالیستهای مصدقی - آبانماه ۱۳۹۰
مصدق و جبهه ملی سوم ۴۳۷

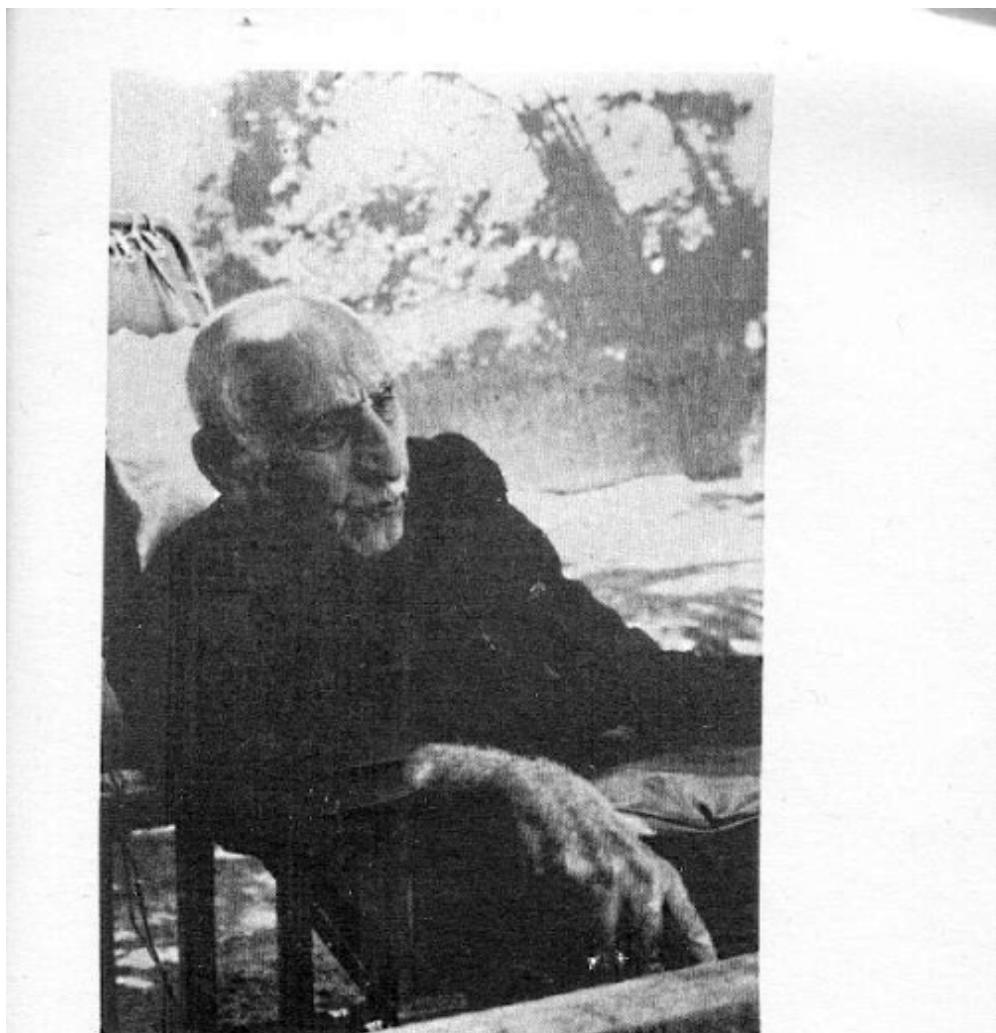
بود که، سران جبهه دو چهره شناخته شده را برای احراز پست نخست وزیری به شاه معرفی کنند تا او یکی را برگزینند. آنان ابوالقاسم نجم (نجم الملک) و محمد سروری را تعیین کردند. نجم مورد قبول شاه نبودن بنابراین شاه به سروری پیشنهاد پست نخست وزیری را داد (سروری در دولت مصدق رئیس دیوان عالی کشور بود). اما سروری از قبول پیشنهاد شاه سر باز زد.^۸ سران جبهه و علم بعد از این مرحله در صدد برپایی یک دولت ائتلاف برآمدند.

مصدق که در این هنگام به ماجراها پی برد بود در ذیل یکی از عکس‌های خویش این چنین نوشت:

«تقدیم به همه کسانی که وقتی پای مصالح عمومی در میان باشد اختلاف‌های شخصی و منافع خصوصی را کنار می‌گذارند، به همه کسانی که در سیاست به سازش تن در نمی‌دهند و تا رسیدن به پیروزی از پای نمی‌نشینند و پایداری می‌کنند. به همه کسانی که حاضرند در راه آزادی و استقلال ایران همه چیز خود را فدا کنند.»^۹

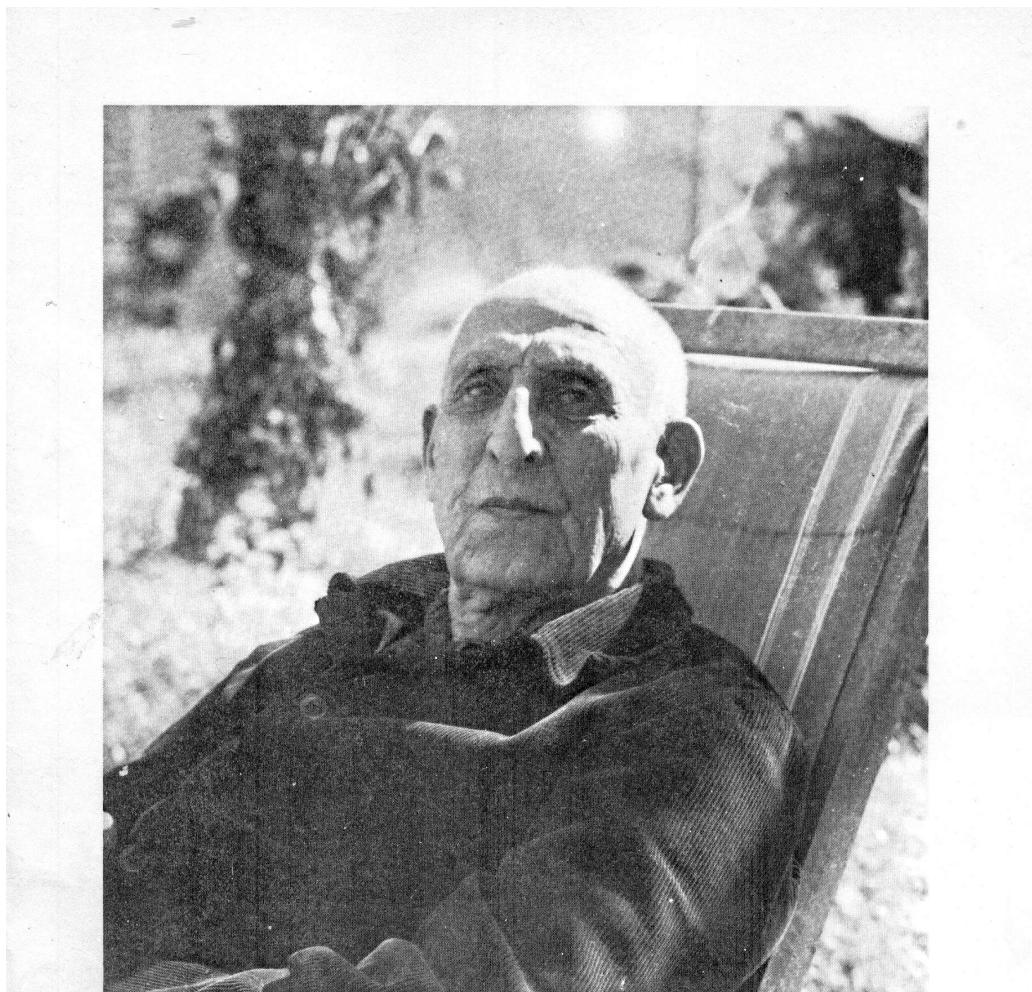
اللهیار صالح به محض دریافت عکس توسط حسن عنایت (که گاه نقش پیک را بر عهده می‌گرفت)، رنگش پرید و پرسید: «معنی این حرف‌ها چیست؟ چه کسی سازش کرده است؟»^{۱۰} هریک از رهبران نهضت ملی نظری همین عکس و نوشته را دریافت داشتند و بعد در تیراژ زیاد تکثیر و بین اعضای جبهه ملی توزیع شد. مذاکره با علم هم قطع گردید. البته این مذاکرات چندان مورد توجه نبود و نمی‌توانست باشد. واقعیت این بود که جبهه ملی برای سقوط دولت امینی هرچه در توان داشت انجام داد و این اقدام جبهه به جای آنکه نفعی برای نهضت داشته باشد، سودش عاید شاه شد. و حالا از این چشم انداز چنین به نظر می‌رسد که آنها حاضر بوده‌اند با شاه سازش کنند بی‌آنکه در راه هدف‌های

منبع: مدافعت مهندس مهدی بازرگان - انتشارات مدرس - مهرماه ۱۳۵۰
تاریخ انتشار در سایت سازمان سوسياليستهای ایران - سوسياليست های طرفدار «راه مصدق» - آبانماه ۱۳۹۰

بمانیکه و می پایی صالح حرم بین آید ز صالح خدمت نظریات شخصی گزینه
بگشایکه رسالت حکمت اهمیت نمود و اآنچه نوش نز مرد مردانه
دیگ دنر گه تجمع مدد نمود را بینده در راه آزادی و هلالی بر زان عزیز
از هم پیغام میگذرند ای هنگام تابراک امیر احمد آلان بگذر
دکتر هزار هر

منبع: تراکت کنفرانسیون محصلین و دانشجویان ایرانی در سوگ مصدق بزرگ - اسفند ماه ۱۳۴۵
تاریخ انتشار در سایت سازمان سوسیالیستهای ایران - سوسیالیست های طرفدار «راه مصدق» - اسفند ۱۳۹۰

بمانیکه وقی با صلح هم میان آید ز صالح خدمتی نیز رات عصی پیشنهاد
نمی نیکه رسالت محکت امسارش نمیشد و آنچه برسق نزد مردم را نیز
دیگ دزد که تجمع سدهند را بگذراند در راه انان را دسته علی لرستان خواز
از همه خوش میگردند این مکن نامبر ایهار هیور اهم آمار آان بمل
دکتر هزار هر